

**Postanowienie z dnia 17 stycznia 1997 r.
I PKN 58/96**

Zawarcie umowy o pracę z policjantem pełniącym służbę w dotychczasowych wydziałach paszportów przy komendach wojewódzkich Policji przed upływem 8 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o paszportach (Dz. U. z 1991 r., Nr 2, poz. 5) wyklucza przewidziane w art. 17 ust. 3 tej ustawy przekształcenie stosunku służbowego tego policjanta w stosunek pracy na podstawie mianowania.

Przewodniczący SSN: Teresa Flemming-Kulesza, Sędziowie SN: Józef Iwulski, Andrzej Wróbel (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 17 stycznia 1997 r. sprawy z powództwa Magdaleny R. przeciwko Urzędowi Wojewódzkiemu w K. o przywrócenie do pracy, na skutek kasacji strony pozwanej od postanowienia Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 17 września 1996 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

uchylić zaskarżone postanowienie oraz postanowienie Sądu Rejonowego w Katowicach z dnia 5 czerwca 1996 r. [...] i przekazać sprawę do rozpoznania temu Sądowi Rejonowemu.

U z a s a d n i e n i e

Pozwany Urząd Wojewódzki w K. wniósł kasację od postanowienia Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 17 września 1996 r. [...], w której zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną jego wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a w szczególności art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1990 r. o paszportach (Dz. U. Nr 2, poz. 5) i wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia, a także postanowienia Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Katowicach z dnia 5 czerwca 1996 r. [...] oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi.

W uzasadnieniu kasacji pozwany stwierdził, że podstawę rozstrzygnięć Sądów obu instancji stanowiło błędne ustalenie, że powódka w okresie pracy u pozwanego zachowała przymiot pracownika mianowanego nabyty w czasie zatrudnienia w organach Policji. Główną przesłankę tego ustalenia stanowił fakt, że pozwany nie złożył powódce oświadczenia o wypowiedzeniu przewidzianego w art. 17 ust. 4 ustawy o paszportach. W ocenie wnoszącego kasację Sąd II instancji przeoczył, że z dniem wejścia w życie tej ustawy, tj. z dniem 8 kwietnia 1991 r., powódka została z mocy prawa zwolniona ze służby w organach Policji, w związku z czym otrzymała odprawę przewidzianą w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. Nr 30, poz. 179 ze zm.). Z tym dniem powódka stałaby się mianowanym pracownikiem pozwanego w

rozumieniu ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. Nr 31, poz. 214 ze zm.), gdyby nie fakt, że pozwany zawarł z powódką z dniem 8 kwietnia 1991 r. nową umowę o pracę na podstawie art. 17 ust. 4 ustawy o paszportach. Z przepisu tej ostatniej ustawy nie wynika ponadto, że nawiązanie nowego stosunku pracy z pracownikiem zwolnionym ze służby w Policji musiało być poprzedzone wypowiedzeniem. Zamiarem pracodawcy nie było rozwiązanie stosunku pracy z powódką, a zatem zbędne było składanie oświadczenia o wypowiedzeniu, które jest konieczne tylko w przypadku określonym w zdaniu drugim powyższego przepisu. Ponadto z treści pisma pozwanego z dnia 3 kwietnia 1991 r. wynika, że jest to w istocie umowa o pracę, a nie, jak błędnie przyjął Sąd, potwierdzenie faktu dalszego zatrudnienia powódki na dotychczasowych zasadach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 29 listopada 1990 r. o paszportach (Dz. U. z 1991 r., Nr 2, poz. 5) z dniem wejścia w życie ustawy policjanci pełniący służbę w dotychczasowych wydziałach paszportów przy komendach wojewódzkich Policji zostają z mocy prawa zwolnieni ze służby i stają się pracownikami urzędów wojewódzkich w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. Nr 31, poz. 214 ze zm.). Stosownie zaś do art. 17 ust. 4 tej ustawy stosunki pracy z pracownikami, o których mowa w ust. 3, wygasają po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli przed tym terminem nie zostaną z nimi nawiązane nowe stosunki pracy na dalszy okres; jednakże wcześniejsze rozwiązanie stosunku pracy przez zakład pracy może nastąpić za trzymiesięcznym wypowiedzeniem.

Z przepisu art. 17 ust. 3 wynika jedynie, że policjanci pełniący służbę w dotychczasowych wydziałach paszportów przy komendach wojewódzkich Policji zostają z mocy prawa zwolnieni ze służby i stają się pracownikami urzędów wojewódzkich. Powyższy przepis nie przesądza jednak charakteru stosunku pracy tych pracowników u nowego pracodawcy, a w szczególności nie zapewnia tym pracownikom zachowania z mocy prawa statusu pracownika mianowanego nabytego w czasie służby w Policji. Należy przyjąć, że w świetle art. 17 ust. 3 ustawy o paszportach stosunek służbowy policjanta zwolnionego z mocy prawa ze służby w Policji przekształca się w stosunek pracy z mianowania w rozumieniu ustawy o pracownikach urzędów państwowych tylko wówczas, gdy przed upływem 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy o paszportach nie zostaną nawiązane stosunki pracy na dalszy okres lub stosunek pracy zostanie w tym terminie rozwiązany za trzymiesięcznym wypowiedzeniem. Trafny jest zatem pogląd wnoszącego kasację, że powódka stałaby się mianowanym pracownikiem pozwanego w rozumieniu przepisów ustawy o pracownikach urzędów państwowych, gdyby nie fakt, że pozwany zawarł z nią z dniem 8 kwietnia 1991 r. nową umowę o pracę na podstawie art. 17 ust. 4 ustawy o paszportach. Wbrew stanowisku Sądów obu instancji pismo pozwanego z dnia 3 kwietnia 1991 r. jest w istocie umową o pracę, na podstawie której zatrudniono powódkę na stanowisku starszego inspektora w Oddziale Wydziału Paszportów Urzędu Wojewódzkiego w K. Ana zasadach określonych w rozdziale II Kodeksu pracy. Zawarcie takiej umowy na podstawie art. 17 ust. 4 ustawy o paszportach i w terminie w tym przepisie przewidzianym powoduje, że nie doszło do

określonego w ust. 3 tego przepisu przekształcenia stosunku służbowego powódki w stosunek pracy na podstawie mianowania, lecz została zatrudniona u pozwanego na podstawie umowy o pracę.

Trafny jest pogląd wnoszącego kasację, że z przepisu art. 17 ust. 4 ustawy o paszportach nie wynika, że nawiązanie nowego stosunku pracy z pracownikiem zwolnionym ze służby w Policji musi być w każdym przypadku poprzedzone wypowiedzeniem. Zgodnie bowiem ze zdaniem drugim tego przepisu wcześniejsze rozwiązanie stosunku pracy przez zakład pracy może nastąpić za trzymiesięcznym wypowiedzeniem, a zatem wypowiedzenie takie jest wymagane tylko wówczas, gdy pracodawca zamierza rozwiązać stosunek pracy z pracownikiem przed upływem 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. W rozpoznawanej sprawie jest oczywiste, że pozwany nie tylko nie zamierzał rozwiązać stosunku pracy z powódką, lecz przeciwnie, nawiązał z nią stosunek pracy na podstawie umowy o pracę.

Należy stwierdzić, że powódka była zatrudniona u pozwanego na podstawie umowy o pracę, a zatem do rozpoznania jej roszczenia o przywrócenie do pracy właściwy jest sąd powszechny.

Biorąc powyższe pod rozwagę Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

=====